

Մասուցման տողը 2
Առաջին երեսը 5

ԼԱՆԴԻՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAİAN

ՄԱՆԻԿ Հաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի, Զարեշաբ-
թի եւ Շաբաթ օրերն :
Տարեկան բաժանորդութեան գինն է 100 զուրուշ արծաթ .
— Վեցտասայի 50. — Գաւառաց համար 110 զր :

Ար Եւ Էնամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արտօնութեր եւ Տնօրին Անոն Սպատեան ,
Կ. Պոլիս , Պապը Ալի ճատակով թիւ 20:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնը եւ չեն տրուիլ :

Թիւ 8 Ա. ՏԱՐԻ

Գիւ 40 ՓԱՐԱ

1887 ՅՈՒՆՎԱՐ 17 ԾԱԲԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿ

Ընդհանուր Հայոց ազգին՝ վի-
ճակը՝ որ արդեն նախտնձելի ըլ-
լալէ շատ հեռու էր, դժբախ-
տաբար հետզհետէ ողբարի ըլլա-
լու կը մօտի :

Ազգին ստուար մասը՝ այսին-
քըն ժողովուրդը, ի վաղուց ան-
տարբերութեան մեռելական ըլ-
լով կը ննջէ. երկրորդ մատը մի-
այն որ թէեւ վորք՝ բայց բարե-
բախտաբար հարուստ և ձեռնհաս
ազգայիններէ կը բաղկանայ, մեծ
անձնութեան ազգին կընծ-
ռուտ գործերն կը վարեն. եթէ
տառնք ալ ըլլային վիճակնիս ինչ.
պիտի ըլլար չը գիտցուիր. միայն
թէ ասոնց դէմ ո և է դիտողու-
թիւն ներելի չէ. անմիջապէս կը
լրանին և միոյն դէմ եղած դե-
տողութեան համար, հարիւրա-
ւոր հրաժարականներ կը տեղան.
ասի թէպէտ և ցաւալի իրսզու.
թիւն մ'է, սակայն իրենց այս ըն-
թացքնուն կերպիւ իւիք իրա-

ւունք ալ ունին: զի կարգ մր ա-
մենաւեր քննադատներ իւրեանց
անձնական շահուն համար, յուրին
և լաւը ի մի ջուրը լուալով և քըն-
նադատախ դիմակաւ գործիչ մարմ-
նոց զէմ անուանարկութիւններ,
զրպարառութիւններ չը մնաց հը-
րատարակեցին և այն աստիճան
շափը անցուցին որ եթէ այսօր
մէկը ելնէ ազգային գործոց նը-
կատամամբ իրաւացի դիմակութիւն
մ'ալ ընէ, զէրօյի չափ կարեւու-
րութիւն չը տրութիւ. որմէ բնա-
կանաբար հետեւ ծցաւ այսօրուան
ըստ հաճոյս գործելու եղանակը :
Արդ. ժողովուրդը մինչեւ ե՞րբ
անտարբեր պիտի մնայ, այժմէն
կարելիչէ գուշակել, միայն սա
կէտը երթէք մտքէ հանելու չէ
որ եթէ այժմու բարերար ազգա-
յիններն ալ գործելէ դադրին ազ-
գին վիճակը բոլորովին պիտի
վատթարանայ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Աւրիշ թերթերէ կիմանանք
թէ Բերալի Թաղ. Խորհրդոյ հը-
րաւիրանօք, Ամեն. Ա. Պատրիարք
Հայոք վաղը Ա. Երրարդութիւն ե-
կեղեցին հանգիստուոր Ա. Պատա-
րագ պիտի մատուցանէ եղեց :

Առջի օրը Ա. Յովհաննու Մը-
կրտչի տօնն ըլալով, բազմաթիւ
երեւելի ազգայինք և եկեղեցա-
կանք Գուղկուննուր երթալով,
Ամեն. Խորհմեան Տ. Մկրտիչ Սըր-
բազան Հօր անուան տօնախմբու-
թիւնը շնորհաւորեցին :

Հառվմէական ազգայնոց կա-
թողիկոս Պատրիարք Գերեզմանիկ
Ազարեան Սըրբազան, այսօր կայ-
սերական պալատ պիտի երթայ,
վեհ. Սուլթանին կողմէ Ա. Պա-
տին լինելիք նուերեւերն ստանա-
լու և յառաջիկայ չորեքշաբթի
Հուն պիտի ուղեւորի :

Գուրուչէմէի եկեղեցւոյ Ար-
ժանապատիւ Տէր Սուքիան Հայրն
անցեալ օր 95 տարբեկան հասակի
վախճանեցաւ, յուղարկաւորու-
թեան հանդէսն հինգշաբթի օր
կատարուելով, վախճանելոյն մար-
մինը գիւղին գերեզմանատունը
փոխադրուեցաւ:

85 ε Οικερθιαν Σωμηρην 55 πα-
ρθετη δι φηρη γιγενησαλ οικηρηγενησην μετο-
φωσιανωσιακων αφωσισθων ιερη φω-
ρθερη και ιερη αρρωσιροσην φωρρευψη α-
ιδηνησην γιωρρητωνερη διερη φωτηρητη :

Վախճանեալը միակ զաւակ մը
ունի որ իւր արժանքնտիր հօրը
շաւդին հետեւելով, դարձեալ
նոյն եկեղեցւոյ մէջ բահանայու-
թիւն կընէ:

90

Ղանկալթիների Ս. Յակոբ
խառնախանէսի իլէ մէքթէպինին
պազը նէվագըս վե լէվագիմա-
թընըն կըմալ ու թէսվիյէսի իշխան
խայրաթխանէի մէզքինրէ իանէ-
թէն պէօյիւք պիր պալօ վէրիւ-
մէսի թահթը դարարա ալընըպ,
պու պապտէ պիր գօմիթէ թէ-
շէքքիւլ իթմիշ օլմաղլա, մէզքիւը
գօմիթէխալը կիւնիւ Գալաթատա
Ազարեան Արիստակէս հփէնտի
հազրէթլէքինին մաղաղասընտա
պիլինթիմա, պալօնըն թէրթի-
պաթը լազըմէսի իշխան պազը միւ-
զաքէրաթտա պուլունմբ, տրր :

Ազարեանէ Փէնտի հաղթէմ-
էրինին մէզքիւր խասթ ախանէ
վէ մէքթէպ հագլընտա , սարֆ
ելլէտիւրի հիմմէթ վէ դարէթ ,
տողրուսու Փէվքէլատէ մէթհ ու
սէնայէ շայեան տրր :

Մումայիկէս հազրէթ էրինին՝
մահցա հիմմէթ լէրի սէմէրէսի ո-
լարագ, խասթախանէ մէթէպի-
նին շիմատիքի հալի, բէք չօդ մէթ-
թէպիէրէ պիր նումունէ օլաճար
մէրթէպէյէ էրմիշ տիր: Պու մի-

Նասիպէթլէ կէրէք Ազարեան է-
ֆէնտի հաղըթէթլէրինէ, վէ կէրէք
խասթ ախանեյի մէզըհսր միւտիւ-
րիյէթ մէճիսի ազալարը էֆէն-
տիէթ, կըմէնի Գաթօլիկ միլլէ-
թի նաևմընա այէնէն թէշէքըիւ-
րիւմիւղի պէյան էտէրիզ,

Մէզքիւր պալօ՝ Ֆրէնկլէրին
Բարեկենդան հաֆթարընա միւ-
թէսատըք փետրվարըն 7/19ընճը
ճումաա էրթէսի ակշամը Պէլօղ-
լունտա Թէաթրօի Ճէտիտտէք բէք
միւքէմմէլ վէ մաւնթանթան պէր
սութէթտէ ինքա օքնանագէ տըր:

իշպու պալօնըն ումամի գօ-
միթէսի՝ պէրվէճհը աթի թէշքիւ
օյրնմը տրը .

Ազարեան Արիստակէս էֆ. Ռէիս
Խումարեան Կարապետ էֆէնտի

Բէիսը սանի
Ազարեան Յովսէփ էֆէնտի Սան-
տըգբեար
Գույումձեան Յովհաննէս պէյ Սըր
քեաթիաց

Գօմիթէի մէզբիւրըն տիկէր
աղալարը էստմիսի իշերուտէ նէ-
շըր օլընաճագ աըր :

Ազարեան	Յովսէփի	Էֆ.
Ափեկեան	Գրիգոր	»
Փափաղեան	Լեւոն	պէյ
Գույումճեան	Յայինանէս	»
Ճիշէլէկեան	Տիգրան	»
Գէրպէրեան	Գետրոս	Էֆ
Գիլէզիրճեան	Յովսէփի	»
Ումաննեան	Գէորգի	»

ԱԿԱԴԵ

ՀԱՐԻՎ ՊԵՐ ՍՈՒՅԻ ԳԱՍ

Այլն օն ալթըսընատ նէշը ո-
լունան Փարիզոէքի պատրար զա-
գէթաոցնտա աթիաէքի զարիպ
ժադատ օգաւնմաւ, արր:

ԺԵՐԺ Վ. ՊԻՐ ԽՀԱՂ ԵՎՃԱ-

զը իշանիզ գալքարաք Փարիզին պա-
ւը բազարընտա կէզէր իրէն,
քէնտիսի կիպի գաբըսըզ պուլու-
նան կիւսթավ Ռ. նամընտա պիլ-
տիկի պիր աշճըյա թէսատի ֆի-
տէր. Պիր պիլուերինի չօդուան
տըր կէօդմէմիշ օլուու գլարընտան,
եակընտա պուլունան պիր շա-
րապնը տիւքքեանընտա կիրիպ,
պիրլիքտէ եէմէք եէրէր, սողրա
օ կիւնիւ պիրլիքտէ վագրթ կէ-
չիրմէյէ գարար վերիպ, կըրը-
նէլ մահալլէսի ծիվարընա կի-
տէրլէր վէ ագշամա գատար պիր-
լիքտէ շարապ իշխպ իիինէ սէրհօջ
օլուրլար.

Եարը կէճէտէ պիր արագա
թութուալ, Կըքընելտէն շէհիրէ
ավտէթ իտերլէր վէ Մօնթապօր
սօքաղընտա արագատան Էնտիբ-
լէրինտէ, եամաք ժէօրժ արա-
գաճընըն իւճրէթինի վէրմէք ի-
չիւն քէսէսինի աշըպ սալյանըպ
տուրտուզու սըրատա, տութու
աշճը կիւսթավ պիր թագրինպ
աքչէ քէսէսինտէն իրի Լուի ալ-
թունու չալար, Փաքաթ եամաք
ժէօրժ իշխ չաքըպ քէսէսինի ճէ-
պինէ դօր վէ արգատաշընտ չալ-
մըշ օլտուզը Լուի ալթունլարընը
կէրի վէրմէսինի իտտաա իտէր ·
աշճը ինքեար էտիպ գարշըլըք
քիւֆիւրէ պաշար վէ թապիի
գավլա պէօյիւր · օրալարտա հա-
զըք պուլունան փոլիսլէր եէթի-
շիպ, պունլարը սուկն իթմէյէ
չաքըլար իւետէ, միւմքին օլմա-
տըզընտան, պունլարը մէրքէզէ
կէօթիւրիւրլէր քի օ կիճէ գա-
լարտ իչտիբլէրի շարապլարըն
զարըզ զայիլ օլուն :

Ատէթ օլոռու զը Խւզբէ Էշրթէ-
սի սապահը պունլարըն Խւսթլէ-
րինի գօմիսէր միւսիւ Լօնտն հու-
զուրընատ փօլիս եօքլամա էթափ-
կինտէ , ժէօրժ եամաղըն ճէպին-
տէն 180 ֆրանք զուհուր իտէր . Պօ-
կէզտիկի հալաէ պու բարա քէն-
տիսինտէ նէրտէն պուլունուեօր
տէյու սուալ օլունտուգտա , ի-

քին սէոլէմէզ. Փաղաթ նիհայէթ խթինթագտա ութքշաըըլլարաք, շու աթիտէքի դարիպ հիքեայէի էտէր:

Բաղար էրթէաի ստպահը պալք բաղարընտա սօքաքտա ութուրմուշ պիր չորպա իչէյօրը-արմ, պիրի արդամտան ումուշ զըմա փուրառու . թէմիզ կիլինմիշ պիր միւսիւ իտի, պէնի պիր եանա չէքտի վէ էսպարի պիր թապը իլէ պանա սօրտու — շիմտի օթուզ պին ֆրանք գաղանմաք իս. թէրմիսին — մաշշլլահ էֆէնտիմ քիմ իստէմէզ, էմի էտին նէ եաբալը — էօլի խէտ արդամտան կէլ աղնարսըն. ըէք էյի տէտիմ արդամտընտան կիթտիս. պու ա. տամ տողրու թիվոլի սօքաղընտա պէնի պիր էվէ կէօթիւրտիւ վէ տէտրտիւնծիւ գաթտա պիր ա. բարթըմտնա կիրտիք քի էփէյի կիւղէլ էշեալար իլէ միւղէյեն իտի:

Պու ատամ գարըյը գարա- տքտան սօղրա, օղում պանա պաք, պէնի գաթէ էթմէլի տէտի:

Իլքին հէր հալտէ պիր տիվա- նէյէ թէսատիւ ֆ էթտիմ զաննը իլէ քաշմաղա պաքիօրըլըմ, տար օղում սանա իշի աղնատա- յըմ տէտի. պու էվուէ պէն իւ- վիյէ վալիտէմէ եաշալըմ, պիչա- րէ գարքըլզաղ պիլմէզ քի պա- նա էմիյէթէն վէրմիշ օրտոզը 120,000 ֆրանքը պու կիւնլէրտէ պօրստա գայպ էթտիմ. շիմտի եաշալըպտա պիշտը վալիտէմին ըէտէրինի կէօթմէյէ թահամմիւլ էտէմէմ. Գաղաթ ըէնտի քէնտի- միտէ էօլտիւրէմէմ, զիրա պէն էօլտիւրէն սօղրա իքի եիւզ պին ֆրանք վալիտէ եախոտ գա- լան ադրապտարըմա վէրիլմէք իւզը քէնտիմի սիկուրթաեա քոյ- մուլըմ. էկէր քէնտիմի պէն թէ- լիք իտէճէք օլուրտամ, հադգըմ- տան սադըթ օլուրըմ: վալիտէմ

տէ պու աքչէյի ալամազ. շիմտի աղնատընա իշի չօնուզըմ, պէնի գաթէ էթմէլի. Գիլլագը շիմտի սանա վատ էթտիզիմ օթուզ պին ֆրանքը եօք տըր, իշթէ սանա պին ֆրանք, պուտա սէնին իշե- նի կէօրիւր. Փազլա օլարագ շուրտա պիրազ միւճէվիէրազ վար, չու տէրէբտէ տէ կիւմիւշ թագըլլար վար, ալ շու պըչազը եիրէյիմէ սափլա, պունլարը թօրլա հէման քաչ կիթ. օ վա- գըթ պէնի պիր խըրոզզ դաթէ էթմիշ զանն էտէրիէր վէ սիկուր- թատան բարալարը վէրիրէր:

Պու թէքիփ ֆէնա տէյիլ ի- տի իսէտէ եաբամտըմ. բարա- նըն իշինտէն 300 ֆրանք ալտըմ. եաբըն էօլէնտէ կէլիր իճրա է- տէրիմ տէյու վատ էթտիմ էփ- տէն չըբազ, կիթէսի կիւնի. է- վին գարըսընա գատար կիթտիմ իսէտէ իշէրի կիրմէյէ ճէսարէթ էտէմէտիմ, իշմէ էփէնտիմ նէ- պիմտէն չըբան աքչէ օ բարատան գալար եանըմտա:

Թաճիւպէ շայան շուրասը տըր քի պու հիքեայէ նօդթասը նօդ- թասընա սահին իտի, միւսիւ Լօնտ (փոլիս դօմիսէրի) թիվոլի սօքաղընտաքի Ս. նամընտա մէզ- բիւր ատէմի հուզուրընա կէթիր- տիպ, իշի թաճգըզ էթտի. միւսիւ Ս. եամաք ժէօրժու կէօրտիւզին- տէ, սէօզիւնտէ տուրմատըզը իշին աճը աճը սիթէմէր էթմէյէ պաշ- լատը:

Գօմիսէր միւսիւ Ս.եի միւտ- այի ումումիյէ հավալէ իտուպ, աշնը վէ եամաղըտա եօլա քոյ- տու:

ՀԱՂԱԾԸՆԱ ԿէՕՐԻ ԻՇԿԻ

Էկէր մէմէքէթին քէնտինէ ա- յիտ պիր իշկիսի վար տըր, եա- խոտ տահա տօղրուսու, հէր ըը- լիմանըն թէօրիինէ կէօրէ ահա-

լիօի կէօնակէօն իշկիլէր դուլա- նըրլար — մէսէլա — Լօնտրա էհալիսինէ Պրանտի եարար:

Ֆրանսա ահալիսինէ շաբապ. . . Վիէննա վէ Ալմանեալըլաբ, պիր ա իշէրէր:

Ռուսլար, վօտկա — իթալեան- լար վէրմուտ վէ գ օնեաք իշէր- էր — Ամսթէբամտա ապսէնթ դուլանըրլար վէլ հասըլ, հէր մէ- մալիքտէ եէրին արզընա կէօրէ պիրէր իշկիլէրի վար տըր :

Մէմալիքիմիզին արզընտան մը նէտէն պիլէմէյիզ, ահալիսինէ հէր իշկի եաբար, պիզտէ մուա- եէն պիր իշկի եօդ տուր, մաու- տիբա եաբար, տիւզ՝ եաբար, գոնեաք հէլէ մօտա տըր քի քէ- սէտէն պաշկա հէր շէյէ եաբար, պիրա շիշմանաթըր, ամէւ միտէ եաբար, ապսէնթ սանճը քէսէր, հէլէ շաբապա կէլինճէ, մալիւմիւ ամէտ տիբ քի դան եաբար, վէլ հասըլ Սթանպօլտա եաբամտազ իշ- կի եօք, հէրսի եաբար :

Եալընը հէր ճինս իշկինին այ- ըը այրը իշէնլէրի վար, հոթտա սէմթէրի տախի այրը տըր, մէսէլա, Պալատ Թօփդարը, Սա- մաթեա, եէնի գարը, Լանկա վէ Գումգաբը ահալիսի 0/0 93ի տիւզ րագը իշէր: Գարշը եաքա, Գա- լաթատան տէօրէն եօլ աղզընա գատար պիրա իշէրէր. Պէյօլ- լունուն Գալաթա սաբայլնտան էօթէսի պօյունա մաստիքայըլա- շաբապ իշէրէր. գօնեաք, թէք- միլ խանէլէրին սէ յըկննաս իդ- րամը տըր զիրա շիմտի էօլէ մի- սափիրէ գահազ փիշիրմէք ատէ- թի գալքտը պիւսրիւթիւն Գուն- լարտան մատէ ահալիսին Փաքըր գըսմը վար քի էքսէր կէտիկի թապիր օլունան ուրու մէյիանէ- լէրաէ տիրհէմ տիրհէմ նագտը էօմիւրլէրինի սարփ իթմէրտէ տիրլէր, Գունլարըն մէքեանը, Պագլա խանը, եազլը խանը,

Սարան խանը, վալիաէ խանը, իսկէնտէր պողազը վէ սայիր մէլիսանէրին տիր քի պուրալար միշթէրինէ գլումալ գարըմազ, արդ պունլարան դորքար, հավա պունլարա տօգունամազ. պունլարա տօգանան, իշտիրէրին իսմի եօք իշիտէրին ահէսմէ եօլտիրէրին զէհրլէրի տիր քի հէր սէնէ պիր իշիտէրին պիր եթուզ պիչարէրին ճէսէտէրի վիրանէրտէն գոլարըրմաքառ արը. քիմ իմիշ, նէրէրի իմիշ, քիմ պիլիր ատամ, վէր համուլն որըթընա:

Աէլ հասրէ հավասընա եախօտ արզընա կէօրէ իշկի գուլլանմաք Սթանզոլ իշին տէկիլ տիր, պիզ պուրան հէր թիւրիւ իշկիյի իշէրիզ, էլ վերի քի ունուզ օլուն, ամս հէր սէնէ նուփուսմա պու եթուզտէն բէք չօգ գուրպանլար վէրմէքտէ իմիշիզ, էլվէրի քի պիղիմ արզըմըզ սազ արը պիզ հէր թիւրիւ իշկիյի իշէրիզ.

ՄԱԼԻ ՀԻՒԼԵԱ

Աւմուս Ստանզոլ ահալիսի, հէր իքի այտա պիր աէֆա զէնկին օլմաք իւմիւտի իլէ խափիէն օլուն պիր սէվինն տուեար, Թասավկուրէն հէր պիր իշինի թէմիզէր սըրանընա գօր բահաթէ էտէր, թա քի չըմէնտըֆէր բիյանքոսու չէրիլիր: Խիւտա ալիմ էկէր պիզիմ շմէնտըֆէր բիյանքոսունա պէտտուա թէսիր էթմիշ զլայըալ շիմակիէ տէկին տէօրթ թարաֆը չարբըմըշաք:

Մէսէլա մատամ Սօփի Փիքրինէ գոյմուշ քի էկէր պէօյիւք իքրամիկէ ն եիւզ պին քրանքը դաշնըրօս, Փարիզաէն ֆիստանլար շաբկալար կէթիրտէնէք, Պէյ օղու տօղուսունտա քեարկիր էվ, Պէօյիւքտէրէ վիյաձասընատա եալը ալաճաք: Ագու օլուալ տա

շըքմատըմը, պիհագգըն եիւրէյի եանկընլը զընտան արթըգ պաշար սէոյէմէյէ:

— Քա պու նէ թալէհսիզ իմիշիմ, հիշ տէյիլ իսէ 60 պին Փըրանդ օլուն շըքայըտը նէ օլուրուաը (թաճիւպ օլունուր քի հէրքէս դաղանմատըդնը կէօրտիւրտէն սողրա գանտաթ էթմէյէ պաշլար) ամա մութլաք պիր ուղու բուրուզլըք վար իւստիւմիւդտէ:

— Զօնուկ օլմա Սօփի տուտու, պու բահթ օեունու պիր շէյ տիր:

— Էյ աման սէոյէմէ, պու գուտար վագըթ ալըր հիշ տէյիլ իսէ պիր քէրէտէ պանա շըքայըտը:

— Զըքմայը վէրիր, քէյֆինի քեահեասըմըսըն:

— Իշալլահ քեօր օլուննատա շըքմազընա օլրասըն:

Պրաքտլըմ քի Սօփի տուտու հիտակթինի պէթտուալար իլէ թէսին էթսին:

Էվէլի կիւն Պալի Բաշա ճիվարընտա խաննէնին պիրինտէ զէվճու զէվճէ մապէյնինտէ աթիւտէ. քի մուպահատա կէչմէքտէ իտի:

— Թակորիկ աղա, շըմէնտըֆէրին բիյանքոյին քաշուելուն քանի՞ օր կալ:

— Ալաֆրանկա վետրվար մէկին պիտի քաշուի:

— Ես ալաֆրանկա գիտե՞մ:

— Մաշալլահ, երրոր չէնէ ալաֆրանկայէն մազի չափ չէք զատուիր:

— Իրաւ Թակորիկ աղա շախան մէկդի:

— Աննիկ, հինդ՝ օր մնաց ամա, աս հեղուան բիյանքօն Յ հարիւր հազար քրանք է:

— Թող ըլլայ: Իրեք հարիւր հազար քրանքը քի՞չ բարա է. աղուր տուն մը մեզի կտանենք. մէկ երկու հատ ալ իրատի համար առնենքնէ կիւլիւ պէս կէչինմիշ կըլլանք:

— Հազըլը տուն չեմ առներ, ըլլալէն եաքը թապիյէթնէ ձեռքովս նորէն շինել կուտամ:

— Քուզում Յակորիկ աղա շամաշըթէնը մութվախէն զատ ըլլայ մէյ մըն ալ ավուն մութ չըլլայ:

— Քովըդ երկու հատ շըմէնտըֆէր կարնէ ուր է:

— Ուիկա անցած շաբթու չովունցինցի տէ վասիլիկին շարխային բարան շը տուի:

— Ինչ ըսի՞ր . . . աւրե՛լ տըւիր . . .

— Հապա ի՞նչ ընէի . անխըտար քեզիւ սի քի երկու օսկի տուր տէի, չունիմ ըսիր:

— Ստ հայէ, կիւգէլիմ տուները խանութները բիւթիւն գընաց, հիմա պէրլէյէ քի առած շաբխայիդ բիյանքօ զարնէ տէ տուն առնենք:

— Պաշխա շըմէնտըֆէր չունի՞ք:

— Ունինք ամա . ծախածներուդ զարնէ նէ:

— Քա աման դուն ալ, զաթը անոնք բախտլը շըմէնտըֆէր չէին:

— Ինչէն գիտցար:

— Բախտլը ըլլային նէ աարափի ձեռք չէին անցներ:

— Եանի բիյանքօն ծախածներուդ զարնէ կայ եա, տունը աթիւստ պիտի ընեմ:

— Ես առջի գիշեր երածս տեսայ, 845014 նօմէրան պիտի վաստըկի, անցած շաբթըվան նոր տուած շըմէնտըֆէրիդ նօմէրան է:

— Գա Աննիկ, տուն տունելնուս Պէյոզու քեավկիր չարշի մը առնենք նէ աահա աղէկ չըլլա՞ր:

— Աման գուն ալ, չարշըյին օրթան կը նստավի, ինծի մըն նէ Արմիկէնք տուներնին կը ծախսն կոր եղեր, ներըս ըաւա քի բէք բէյէրիր բան է. հիմակուընէ կէօզ խուլախ էղի տէ աղէկ պանմընէ նէ ձեռքէ չը վախցընենք:

— Հարիւր հատ ալ շըմէնտը-

Քերի թուղթ տանելու էքի բի-
յանքօն զարնէ նէ իրատներնիս
եւէլցունենք . Պէջողու օխտը ու-
թը հառ մեծ տուներ տեսայ քի,
ինչ ըլլայ , ըլլայ , մութլախ պիտի
առնեմ :

— Յակորիկ աղա նայէ հի-
մակուընէ ըսեմ . սա ֆուլիկ հա-
նդմենց հետ մէ՛յ մնալ չպիտի
առնուինք :

— Զաթը ապկէց ճառքը ա-
նանկ թախ , մերու հետ տեսնը-
սիլը մեր նամուսին ըը վայեր :

Վէլ հասրէ գարը գօճա մալի-
հիւեալարընը օգատար պէօյիւթ-
տիւէր քի , գուվվէտէն ֆիիէ կէ-
թիրմէք իշին , միւսիո թօշիւէ-
րին եախօտ մէշհուր միւսիւ վան-
տէրպիւտէն վարիտաթը անճաք
քիֆայէթ էտէր տէրէնէսինէ գա-
տար իլէրլէտիւէր :

Իմասի պու եօտառ զէնկինէ-
րիմիզին , արթըք որթը եւրէ կէ-
թըմի

ՀԻԳԵԱՅԱԹ

Պորսա օյուննաւլարընտան պի-
րինին պահմթը եավէր կիտիպ ,
աղ վագըթ զարֆընտա ֆէզգէ-
լատէ զէնկինէշիր , վէ զայէթ կիւ-
զէլ պիր էվ ալլը :

Էվէլի կիւն էվինէ կիթտիզին-
տէ , քէնտինի էսկի հալինտէ
պէլլէյէրէք տաղըն հալտէ գա-
բըյը չալար :

Ուշաք աչարընտա , ըէճա է-
տէրիմ սէոլէյին էֆէնտի պուր-
տա՞մը մը տըր տէր : Ֆագաթ տէ-
րտապ ագլը պաշընտ կէլիպ հայ-
քըրը :

— Նէ գատար հալվան ըմը-
շը , էվին սահիպի պէն օլտու-
ղըմը հալէտ հաթրըմա սաքլայա-
մատը :

Վագթի իլէ ուշաքըրքտան ի-

լէրէմէ զէնկինին պիրի տախի ,
պիր վիզիթատան տէօնիւշիւնտէ
արապացնա պինէնէք եէրտէ ,
էսկիսի կիալի շաշըըպ սէ յիսինին
եանընա օթուրմուշ տըր :

1798 սէնէսինտէ պիր կէնճ
«Միս» (մատմաղէ) նշանը օլուալ
էվլէնէնէկի սըրատա նրշանլըսը
էօլիւր :

Պիզիմ կէնճ մատմաղէլ նըշան-
լըսընըն վէֆաթը իւզէրինէ ար-
թըգ տայանամայը քէնտիսիտէ
էօլէնէկինէ զահիպ օլարագ , օ-
թուրուր վասիյէթնամէսինի եա-
զար . մէզքիւր վասիյէթնամէսին-
տէ թէքմիլ վարիյէթինի ասկէրի
խասթախանէսինէ թէրը իտէր
շու շարթ իլէ քի՝ մէզար թա-
շընըն իւսթիւնէ «մուհապակէթ
էօլտիւրտիւ պունու» եազարնար

Վագտա մուհապէթ էօլտիւր-
տիւ պիզիմ մատմաղէլի , ֆաքաթ-
եիւզ սէնէ սօղրա . պիչարէ կէնճ
դըզըզազ կէշէն հափթա 116
եաշընտա օլարագ եէնի վէֆաթ-
իթար :

Աճապա պու «Միս» ամուռ
էօլտիւրմէյէ իտի տահա քա՛չ սէ-
նէ եաշայաճագ իտի :

Գամպուրուն պիրինի վալիտէ-
սինի տէօնմիւշ թէօհմէթի իլէ
մահքմէ հուզուրունա չըքարըր-
լար :

Հաքիմ էֆ . — Պաքսանա , սէ-
նին ալէշինէ շիքեայէթ վար քի
վալիտէնի տէօնմիւշին . պէօյէ
պիր թէօհմէթի նասըլ ճէսարէթ
էթտին իշմէյէ , սէնի տիւնեա-
յա կէթիրմիշ , սէպէպի հայաթըն
օլմուշ , սանա հիչ պիր գէնալըք
էթմէմիշ

Գամպուր . — Պանա գէնալըք
էթմէմիշ մի՛ . . . Հաքիմ էֆէնտի
պիր գէրէ սըրթըմա պագըն վէ
պանա սէօլէյին քի պու քէօ-

թիւլիւղիւ քի՛մ եաբմըշ ճէվապ
վէրտիւ :

Եէնի տուլ գալմըշ պիր գա-
տընա , տէլիգանլընըն պիրի ա-
լէագա իտէր վէ հէր վագթը մու-
հապէթինի արզ իլէ գարշըլլք
գատընըն ֆիթուրաուզլուզընտան
շիբեալէթ էտէր իտի :

Նիհայէթ պիր կիւն մէզքիւր
տուլ մատամ , կէօյարի արթըք
մաշուքը պուլունան տէլիքանլը-
նըն եալվարըշընու տայանամայըպ
մուվաֆագըյէթ կէսութէրմէկէ
գարար վէրտիւ :

— Եյ բէք էյի միւնիւ , սէ-
նին իլէ էվլէնիրիմ ամա , եաս
կիւնէրիմին պիթմէսինէ պէքլէ-
մէլիսին :

— Կէրչէք մի սէոլէեօլսուն
· · ·

— Եէմին իտէրիմ :

— Նէ շէլ իւզէրինէ եէմին է-
տէրսին :

— Պանա էն մուգատտէս սա-
յըլան գօճամըն մէզարը իւզէրի-
նէ եէմին իտէրիմ քի մութլաք
սէնին իլէ էվլէնէձէյին :

ԿԱ եաշընտա միւսիւնիւն
պիրի քըրք եաշընտաքի պիր տօս-
թունա :

— Արգատաշ , կէլ պու ագ-
շամ Գօնգօրտիւաեա կիտէլիմ ,
բէրտէ գարանտըքնա շանթէօլ-
լէր իլէ էյլէնիրիզ :

— Եյի ամա , տահա պէն էվ-
լի տէլիլիմ նասըլ օյուր

Էվէլի կիւն մատամ ֆիլօմէն
եէնի ալմըշ օլտուշը պէսուէմէյէ
լազըմ օլան թէնպիհաթը վէր-
տիգտէն սօղրա , գըզըմ տէր , ա-
թէշէրէ տիդգաթ էտէնէքսին
մըթպաքաարի աթէշլէրիհէր ագ-
շամ գարամալը , զիրա պէն եան-
կընտան գօրքարըմ :

— Տուտու , սիզ տեանտան

հիշ գէսփէսէ եթմէյին, զաթը
հէր ագշամ մըթպտքոտ պիք
թուլումպաճը ագսատէրֆօզում
վար, իմտատըմըզա եէթիշիր ճէ-
վապ վէրտի:

— կայծոռիկը կիրակի գիշեր
Արքայութիւն գացեր է լսեցի՞ :

— երբ մեռաւ, երբ Արքա-
յութիւն գնաց; դեռ առջի գիշ-
շեր Գուրօնի սրճարանը տեսայ
զինքը:

— Դուն ալ միշտ խօսքը տա-
կէն կը հասկընաս. Նոր թատրո-
նի (բարատի) այսինքն՝ Արքայու-
թիւն կոչուած վերնայարկը ելիր
է, թրավիաթափ մէջ Օր. Հասէլ-
մանի դերը բարձրէն տեսնելու
համար:

— Մեր կայծոռիկը եթէ ա-
մեն գերանանուհւոյ գեր այսպէս
բարձրէն տեսնել կը վափաքի,
ձեղուններու անկիւններ պահ-
ուըտելու է:

Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

Ի Ն Զ Է Կ Ի Ն Ը

կանանց նկատմամբ եւրոպա-
ցի երեւելի գրագիտաց դեր ու
դէմ կարծիքներն այս անդամ
բարեկամներնուս մին թարդմա-
նելով մեզ զրկածէ, զոր անկողմ-
նակալութեամբ կը հրատարա-
կեմք:

Յոռեատեսներու կարծիքներն :

— Դիոգինէս ծառէ կախուած
կին մը տեսնելով պօտաց Շիցէ՛
թէ ամեն ծառեր այս տեսակ
պտուղներ տալին:

— կանանց ազւոր ըլլան թէ
ըլլան, մեծ բան մը չեն արժեր,
եթէ ագեղ են, սրտի գէշութիւն
կուտան, եթէ գեղեցիկ՝ գլխու-
ցաւ:

— կինը անկատար ալր մի է:

Ֆիշոն

— Զկայ յանցանք մը որ կա-
նայք չի գործեն:

— Մեծ խնդիր մ'է գիտնալը
թէ արդեօք կանալը վերջին գա-
տատանին օրը յարութիւն առ-
նեն նէ գարձեալ կին պիտի ըւ-
լա՞ն վախնամ որ Աստուծոյ առ-
ջեւն անդամ զմեզ հրապուրեն:

Ս. Օգոստինոս

— կանաք, աշխարհիս մէջ
էն լաւ և էն գէշ արարածն են
հրեշտակ են անոնց համար որ
կը սիրեն. բայց ճշմարիտ սատա-
նաներ են անոնց համար որ չե՞ն
սիրեր:

— կինը բնութեան դեղեցիկ
մէկ պակասութիւնն է: Միթոն

— Աստուած կինը աշխարհիս
մէջ դրաւ որ մարդիկ մեծ բա-
ներ չենեն:

— Աւելի հասակաւ պղտիկ
կնկան մը հետ ամուսնալու է
քան թէ մեծ, անոր համար որ
երկուց չարեաց փոքրագոյնն է
ընտրելի:

— Բնութիւնը երբ չի յաջողի
այր մը շինել՝ այն ատեն միայն
կին կը շինէ:

— Կարմիր կարապ գտնելն
աւելի գիւրին է, քան թէ ճըշ-
մարտապէս առաքինի կին մը:

Գիւրինալ

— Աւելի գժուարին է գըտ-
նել աղէկ կին մը, քան թէ ճեր-
մակ ազւու մը:

— Առանց մոլորելու կնկան
քով մնալը, մեռելոց յարութիւն
տալի աւելի մեծ բան ընել է:

Սէնպէրնար

— կանանց սիրտը արեթէ է:
Մօնթէսքիօ

— Խոտէ շինուած այր մը,
ոսկիէ շինուած կինէ մը աւելի
կարժէ. — Երիկ մարդու մը շու-
քը հարիւր կնիկ կարժէ:

Հին առածք

— Ով որ իւր կինն և քնան և
հինգ բարա կը կորսնցնէ: իր կոր-
սընցուցածներուն էն մեծը քսան
և հինգ բարան է:

Քաղիմիր Տօմաս

Լաւատեսներու կարծիքներն :
— կանայք աշխարհիս ամե-
նագեղեցիկ կէս մասն են:

Փ. Փ. Թուսսօ
— կինը ափեղերքիս գլուխ
գործոցն է: Լէսսինկ

— կինը մարդուս երջանկու-
թեանը ու զարդարանքին համար
Աստուծոյ տուփէն հանուած ա-
մենէն ազւոր ու ամենէն սուզ
(ականակապ) զարգն է: Կիւյեառ

— կինն արարածոց մէջ ամե-
նակատարեալ էակն է: Պալզար

— Աստուած օր էրիկ մարդն
ստեղծելէն զղաց, երբէք չի զըդ-
ջաց կինն ստեղծելէն: Մալէսապ

— կանայք էրիկ մարդոցմէ
աւելի կարգեն, և անոնցմէ աւե-
լի անձնուէր են:

Տիկին աը Բիւինէօ
— կինը ի՞նչ որ ալ ըլլայ աստ-
ուածուէի մ'է:

Մատում տը Ոթաէլ
— կինը ըլլայ նէ՝ էրիկ մար-
դիկ խստաբարոյ ու կոյտ կը պանի:
Շաթոսպիքիան

— Ամեն երեւելի բաներու
ոկզբնապատճուը կինն է:

Լամառթին
— Պատուեցէք կնիկները, վա-
սըն զի մեր կենաց ընթացքին
վրայ երկնային վարդեր կը ցանեն:

Շիլէր
— կինն աշխարհիս ամենա-
գեղեցիկ թաշունն է:

Ալֆրէտ տը Միւսէ
— Եթէ կինը ըլլայ, էրիկ
մարդը ապրելու ճամբան չը դիտ-
նար:

Միւսէ
— ինչ որ սիրելի է, կնոյ
հանգամանք ունի: Լամէթափ

— ինչ որ հաճելի է կին կը
բուրէ: Ցիւբաթի

— էրիկ մարդոց բոլոր տրա-
մարանութիւնները չեն կրնար
կնկան մը մէկ զգացման արժէքը
ունենալ:

Վոլթէս

ՏՕՆԱԽԵՄԲՈՒԹԻՒՆ

Պօլսոյ Հայոց մէջ հինօրեայ սովորութիւն մը կայ որ ստորին դառնու մէջ խիստ արմատացած է . այն է ակուժ և տօնախմբութեանց օրեր , բան մը պակաս չվլար , ամեն բան կուղեն լիովին կատարել :

Կաղանդի պառուզներն մինչեւ ծնունդ վայերել , խթման իրիկուան տօլման մինչեւ ութն օր ուտել , բուն բարեկենդանը Ս. Սարգսէն սկսիլ . Զատկին հաւկիթն մինչեւ Համբարձում շարունակել . հարսանեաց հանդէս մը տասն և հինգ օր երկարել , վերջապէս անուան մը տօնախմբութեան համար տարապարտ ծախքեր ընել և գիշերներ լուսցնել :

Թէեւ մեր հարուստներն այս տեսակ տեղորդ բաներն մէկդի թողած են , բայց սոորին գասը մանաւնդ տիկնալը իրենց գիտացածէն մազի չափ չեն շեղիր :

Այս փիշ սովորութեան նկատմամբ որչափ ալ գրենք անօգուտ է :

Այս տեսակներն իրենց կործանմամբը միայն կզգան թէ ըռապութիւնը գէշ բան է , օրինակի համար , եթէ ոսկերիլ է , ունեցած խափէօիկը կը գատարկանայ . եթէ խազեղ է , ունեցած տեսակները կը պակսի . եթէ ֆէօնի է . խանութիւն մէջը պարապ թղթերով կը զարդարէ , եթէ մալիքաթուրանի է , մինչեւ անդամ կնոջը բապատիկը խանութիւնը տանի . կը ծախէ , դարձեալ տակէն չի կընար ենել . եթէ բազարնի է . խեղճ կըլլայ և բազարի մէջ տեղիկն ալ կը կորսնցնէ . Ահա այս պարագայներն են որ մեր հայ էսնախներն կը խրատեն . անկէ առաջ խրատը , տուտու խաթուներուն ըստին պէս չուրի ձայն կուգայ :

Ինչ որ է ցգենք ասոնք , և

անցնինք անցեալ գիշեր կատարուած անուան մը հանդէսին նըկարագրութեան :

Պօղոսի անուան մը հարկադրուած էլլ գտնուիլ : Ժօմը գիշերուան չորսն էր ճանրայ ելայ , գացի գուռը զարկի . տեսայ թէ գեռ ճաշ կընէին , զարմացայ յոյժ , և ինքնիրենս ըստ : արդեօք մեր ժամացոյցը սխալ էր , վերջը երբ վեր կելլայի , սոյն միջոցին տեղեկացուց բարեկամերէս մին թէ տեսած սեղանս հըրաւիրելոց համար չորրորդն էր , քանզի կերակուրի եկող անօթի բարեկամաց բազմութիւնը չէին բաւեր մէկ սեղանով լմեցնել ամէն բան . ուստի պարտաւորած էին Սահմանադրութեան տարեգարձի նման առաջին սեղան . երկրորդ ևն ըսելով կարդադրութիւն մը տալ հանդէսին : ինչ որ է որահէն սերս մտանք :

— Օ՛ օ՛ հրամայեցէք , հըրամայեցէք :

— Դույուրըն շու թարափայ պիրատէր :

— Եօ՛ք պիզիմ թարափա կէլէճէք , օնուն քեամիլ իլէ իշի եօդ , ճահիլլէր թագըմըն եէրի պուրասը օլաճաք , պուրուրըն :

— Եօդ նէ տէմէք ազատ տըր տիպար , իսաւէյի օլան եէրտէ օթուրապիլիր :

— Ճիւմէնիզտէն թէշէքքիւր իտէրիմ , ֆաքաթ միւսաատէ պուրուրըն իսիմ սահիպինին վալլատէ հանըմընա վաճիպէտէն պուրունան թէպըրիքի էտա էտէլիմ . սօնկրա հէլպէթտէ իսթիրահալժիտէնէք պիր եէր պուրուրը :

— Եօդ տէլիգանլըսըն լազըմ քի պիզիմ թարափա կէլէսին :

— Պէն սիզէ պիր չէլ սէօլլէլիմ մի . ճահիլ իլէ եօլա չըգան հէր տալըմ պէլասըզ գալմամըշ , հաքէզա շիմտի բետմիլ տէնիլէն զաթլարըմզ տախի , չարչու եօլունտան տիկէր պիրթարիք պէլ-

լէտիքլէրի եօդ , պէնաէնիզ շու երուանդըն եանինայ կիտէճէյիմ , կէչէն կիւն քէնտու սինէ ինկիլիզճէ ընտանեկան տնտեմագիտութիւններն իսմի իլէ պիր տէֆթէր վերմիլ իտիմ , պագալըմ թէրճիւմէ իտէպիլմիշ մի :

(Նարունակելի)

Ե Ի Ա

կամ

Ո Ի Ղ Ե Ց Ո Ց Ց

Իգական սերի ձեւագիտութեան

Գալէնտէրետն էֆ.ի սոյն ընտիր և օգտակար երկասիրութեան երկրորդ տետրին ալ հրատարակուեցաւ : Կեդրոնատեղին է իւր գրասեննեակն ի Մահմուտ վաշա եարըմ ձէտիտ խան վերի յարկ թիւ Ց : իւրաքանչիւր տետրի գինն է ծ գահեկան :

ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԷՄ

Գիջական , Գաղղիական , Միզանցքաբորբոքային և այլ ափրոդիտեան հիւանդութեանց :

Հեղինակ .— Տօթ . Սամուէլ Լա Մէոթ թարգմանեց Բ . . Պօղաճեան գին Ց զրշի :

Կեդրոնատեղին է Պօղաճեան գըրատուն :

Ո Ի Ս Ո Ի Մ Ն

ՔԻՒԾՈՆՆէԱԿԱՆ ՀԱԽԱՏՈՅՑ

Ըստ վարդապետութեան Հայատանեալց Առաքելական Ս. Եկեղեցւուլ :

Եօդինեաց

Սահակ Ա. Խտնճեան

Վաւերացմայր Ազգ . Կրօն . Ժողովոյ կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց քով ի գին 60 բարայի : կեդրոնատեղին է Ց . Գագաթէրեան գրատունը :

ՈՒՍՈՒԵՆ ԲԱՐՈՈՂԿԱՆԻ
Յօրինեաց
Եղիշէ Վարդ. Այլվագեան
Տպագրութիւն Պ. Պաշտառեան
(Արամեան)

Նախնական կրթութեան բառ-
կացեալ բարոյականի սոյն օրի-
նակ դասագիրք մը առաջին ան-
գամ ըլլարով ի ըրտ կընծայուի .
մեծ խնամով և բոլորովին զործ .
նական ծրագրով պատրաստր-
ւած , իւր համառ օտութեամբն
հանդերձ , կը բովանդակէ ըն-
կերային և անհատական պար-
տոց բոլոր սկզբունքներն , որոց
ուսումը կրնայ լոյժ օգտակար ըլ-
լալ գեռափթիթ մանկանց բարո-
յական զարգացման , Գործը բաժ-
նուած է երեք մասերու . միո-
սակցութիւնք իրերւ ընթերցման
նիւթ՝ «Համառօտութիւնք» ի բե-
րտն սւսանելու . «Հրահանգ» զո-
րսո աշակերտն ինքնին պիտի լու-
ծէ , գրաւոր կամ անգիր . Մտո-
նաւորագէս բարոյագէտ և ման-
կափարժ դասակարգոց ուշա-
գրութիւնը կը հրաւիրուի սոյն
նորատիպ գասագըն հարեւո-
րութեան վրայ :

Գինն է Ց դահեկան , կը գըտ .
Նուի ամեն զբավաճառաց քով .
Կեդրանատեղին է Գայափեան
զբառուն . Զագ մասէ ըլար փողոց
թիւ 20 :

ՀՐԱՑԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՊԶԱՃԵԱՆ ԳՐԱՏՈՆ
Զադ մագճըլար-եօդուշ, Սադա-
գէմբի գէմ, թիւ 56.

Ֆրանսերէն Քերական, հանդեր .
Հայերէն բացատրութեամշը, ի պէտք
ազգային վարժարանաց և ինքնընս-
տել ուսանողաց. գին 80 վարա :

Պատկերացարդ պարզ քերական ըստ բարեփոխման — զին հատով 10 վարա, հարիւրով 5 վարա և հազարով 4 վարա :

Մանկանց բժիշկը կամ առաջնորդ
ծնողաց և սոնտուաց, հեղինակ Տոք-
թոր Բ. Մինչձեան. — գի՞ն 60 փր.

Պատառներէն ո՞վ որ վերջին երկու գործոց գինը դրէք — դրամով կամ թղթատարական դրոշմով — յանդրդ փոստայով անվիճակ կ'ստանայ առանց որ և է ծախուց :

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԵՆ
ԱՆՑՈՒ ՍԱՔԱԵԱՆ

ԽՄԱԳԻՒՐ Յ. ՀԱԶԵԱՆ

UNESCO U. S. CLASSIFICATION

SC JOSEPH ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.
(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

**Ճ'երմակ Ընկած մազերուն գոյն, վերնիճ ու կեղ
կուտայ: Ալ նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և ածումը:
Դ'Ախու թեփը շուտ մը աներեայթ կընէ: Իր անուշ
հօտը առատ է ու հեշտալի:**

"Սէկ շիշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցան
ամենքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյ-
նին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։
Է չըներ։ Ու որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բարոր
ուշանալու ժիշտ մասնացիր ո՞վէ՞ն Ա. Ա. Ալլենի Համար։
(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

1. 114 and 116, Southampton Row).
2. 114 and 116, Southampton Row).

գործներու և անդղիացի դեղագործներու քով։

אָמַרְתִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת-בְּנֵינוּ שְׁמָךְ

